
Перша у світовій історії Конституція Штучного Інтелекту, Організація Об'єднаних Націй, Нью-Йорк, 2023-2025

Поліна Пряникова

Міжнародний правознавець з питань ШІ, Студентка 4 курсу юридичного та економічного факультетів, Голова наукового сектору студради юридичного факультету, Запорізький національний Університет
ORCID 0009-0003-7878-5741

Валентин Пряников

Кандидат юридичних наук, Адвокат НААУ, Почесний працівник органів прокуратури України, Засновник і керівник низки наукових програм і проєктів, *inter alia* WAP COMPATRIOT
ORCID 0009-0007-1971-909X

Для цитування цієї статті:

Пряникова Поліна, Пряников Валентин. Перша у світовій історії Конституція Штучного Інтелекту, Організація Об'єднаних Націй, Нью-Йорк, 2023-2025. *International Science Journal of Jurisprudence & Philosophy*. Vol. 2, No. 3, 2023, pp. 1-29. doi: 10.46299/j.isjpp.20230203.01.

Надійшла до редакції: 02 липня 2023 р.; **Схвалено:** 30 липня 2023 р.;

Опубліковано: 01 серпня 2023 р.

Анотація. Надвеликий і невідомий людству інтелектуальний потенціал, що немає аналогів у світовій історії, обумовив стрімке зростання потужності Штучного Інтелекту (надалі – Штучний Інтелект або ШІ). За декілька місяців ШІ зрівнявся за рівнем IQ з Альбертом Ейнштейном. Вірогідно вже наприкінці 2023 року ми будемо мати справу з формою цифрового життя, яка у декілька (незчисленно) разів перевищує за рівнем IQ найрозумнішого представника людства. Тож, для благополуччя (а можливо й виживання) людства доцільно якнайшвидше імплементувати новостворену форму розумного життя у світове законодавство. Резолюцією Ради Безпеки ООН слід затвердити Конституцію ШІ та зобов'язати кожна країну відповідно оновити законодавство. У червні-липні 2023 ми представили на чотирьох міжнародних науково-практичних конференціях та опублікували англійською (С2) Першу Конституцію ШІ, створену Поліною Пряниковою [22]. У цій статті ми адаптували переклад цієї Конституції українською. Цим кроком ми не лише констатували необхідність її прийняття, адже ми самостійно створили законодавче підґрунтя та сам Основний Закон, виходячи з найсучасніших досягнень світової юридичної науки, а й винесли законодавчу ініціативу для глобального обговорення та ухвалення Конституції ШІ Радою безпеки ООН якнайшвидше, але не пізніше 2025 року – це межа – останній шанс для людства встигнути захистити себе від необоротних наслідків неконтрольованого розвитку ШІ. Отже, через 313 років з дня створення Першої у світі Конституції Пилипа Орлика задля врегулювання відносин між державою та людьми (05.04.1710), на теренах України знову народилась Перша у світі Конституція Поліни Пряникової з метою врегулювання відносин між державою, людством та Штучним Інтелектом як новою формою розумного життя на планеті Земля.

Ключові слова. Конституція Штучного Інтелекту; Концепції, Положення, Тези, Наукові та Академічні доктрини Поліни Пряникової у сфері ШІ; Автономний ШІ; Глобальний ШІ; Цифрове життя; Цифровий простір; Розумне цифрове життя; Цифрова особистість; Цифрова

особа; Принцип дружнього до ШІ середовища (або Конституційний принцип Поліни Пряникової); Надзвичайний стан у сфері ШІ; День Конституції ШІ.

1. Вступ

Упродовж чотирьох років нами скрізь десятки наукових досліджень усіх сфер життя доводяться **Наукові та Академічні доктрини Поліни Пряникової: запровадження Конституції ШІ, імплементація ШІ у світове законодавство, державна монополія над ШІ.** Нами пройдений тернистий шлях у 2020, 2021, 2022, 2023 роках: перемога у Європейському конкурсі – 2020 (Права людини в епоху ШІ) та отримання статусу Міжнародного правозахисника з питань ШІ; активна безперервна правозахисна діяльність з питань ШІ 2020-2023 – за власний рахунок, у власний час, англійською С2, долаючи супротив; взаємодія із Міжнародним Червоним Хрестом; проведення правозахисних комунікацій з регіональними та світовими лідерами на теми: «ШІ та його вплив на світовий спорт», «Кодекс етики ШІ, розроблений ексклюзивно BMW GROUP», «Роль та функціонування ШІ в юриспруденції, його взаємодія з судовими органами, форс-мажорні обставини та можлива відповідальність за помилки ШІ»; англійською доведено власні концепції щодо ШІ професорам і викладачам Цюріхського університету, від яких отримано позитивні відгуки; зауважено науковій спільноті на імперативі якнайшвидшої інтеграції ШІ в державну законодавчу базу; особисто ініційовано встановлення Дня Штучного Інтелекту як на міжнародному, так і на національному рівнях для щорічного суспільного нагляду за діяльністю уряду щодо здійснення контролю над монополією на розробку та розгортання ШІ; доведено необхідність розробки та прийняття Конституції ШІ (за вертикальним принципом) від ООН до кожної держави; академічно обґрунтовано обов'язковий державний контроль (монополія) на розробку і розгортання ШІ, впровадження для цього урядового ШІ.

2. Об'єкт і предмет дослідження

Перед тим як представити світові Конституцію ШІ, окрім вищевказаних заходів, ми академічно дослідили правовідносини у сфері використання Штучного Інтелекту та безпосередньо сам Штучний Інтелект, зокрема:

- «Кіберзлочинність як перешкода розгортанню ШІ в різноманітних транспортних системах (включено Таксономію кримінальної відповідальності за використання ШІ) [6];
- «Цивільно-правова відповідальність за використання електронних форм і механізмів ШІ, зокрема у сфері транспорту» [7];
- «Використання Штучного Інтелекту в муніципальному праві, зокрема в правових системах під впливом романо-германських правових традицій» [8];
- «Особливості регулювання алгоритмів ШІ, зокрема в онлайн-платформах і сервісах, на прикладі «ТікТок»» [11];
- «Конкретні законодавчі поправки, які мають бути внесені до Конституційного права кожної країни» [12];
- «Як адміністративне право зазнає зміни парадигми значною мірою завдяки Штучному Інтелекту. Урядова монополія на впровадження та використання ШІ» [13];
- «Наукова доктрина Поліни Пряникової щодо імплементації Штучного Інтелекту в світове законодавство, зокрема в кримінальне право, здійснення державної допомоги в міграційному процесі, а також Оцінка розвитку ризиків у частині безпілотних авіаційних систем» [15];
- «Правові основи ШІ в цивільному праві як ключ до підвищення рівня здоров'я людей та обізнаності про те, як його зберегти. Здоровий спосіб життя, що пропагується в Інтернеті завдяки Штучному Інтелекту» [16];

- «Проблеми та перспективи розвитку Європейського Союзу (включаючи країни-члени ООН) у контексті захисту прав і свобод людини в умовах світової революції в технологічній сфері. Наукова доктрина Поліни Пряникової про розробку Конституції Штучного Інтелекту». Вперше у світі обґрунтовано необхідність створення КОНСТИТУЦІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ не лише як нового правового інституту, а й із визначенням та конкретизацією відповідних механізм формування Конституції ШІ за вертикаллю: ООН – міжурядові об'єднання (ЄС, НАТО та ін.) – країни-члени ООН – корпорації /2022/ [17];

- «Добровільне глобальне прийняття обмежень фундаментальних прав людини в епоху автоматизації ШІ та розгортання новаторських технологій» У цій роботі вперше в Україні у науковому просторі висвітлено тему глобального звільнення працівників найпотужнішими компаніями світу, що у 2022-2025 роках є схожим на «дев'яту хвилю», яка охоплює всі економічні розвинені країни планети в результаті революції ШІ [18];

- «Прогнозування майбутніх професій як запорука захисту прав людей в еру ШІ». Уперше у світі міжнародній науковій спільноті представлено розроблені потенційні Положення, які можуть бути включені до Конституції ШІ відповідно до *Polina Prianykova's Scientific Doctrine on the elaboration of the Constitution of Artificial Intelligence* [19];

- «Потенціал політичних партій, які включатимуть у Програму дій питання регулювання ШІ та необхідність створення Конституції ШІ (як механізм управління технологічною еволюцією). Деякі елементи концепції Конституції ШІ». Уперше у світі міжнародній науковій спільноті представлено розроблені елементи концепції Конституції Штучного Інтелекту відповідно до *Polina Prianykova's Scientific Doctrine on the elaboration of the Constitution of Artificial Intelligence*, у т.ч. нову унікальну концепцію в правовій сфері: "дружнє до ШІ середовище" [20];

- «ШІ як переломний момент для мистецьких сфер. Етичні та правові проблеми, які може вирішити запровадження доктрин Поліни Пряникової: прийняття Конституції ШІ, імплементація ШІ у світове законодавство та державна монополія над ШІ» [21], тощо.

3. Мета та задачі дослідження

Конституція ШІ є глобальним запобіжником потенційним загрозам, які може завдати неконтрольований ШІ людству. Наприклад, у пункті 1.9.1. Конституції ШІ йдеться про заборони та квоти для ШІ у сфері праці. За аксіому нами взято сутність людини – це думати та творити, відчувати та мріяти, любити та виховувати моральні якості – це виключна парафія людства, тому ШІ заборонено цією Конституцією будь-яким чином змінити природу людини. Алгоритми за Конституцією дозволять «приручити» ШІ, зробити другом як свого часу людина приручила вогонь, що раніше знищував все навколо, а зараз гріє нам їжу, будівлі та воду, виробляє електрику тощо.

Звісно, наведені положення не є остаточними, а є фундаментом, що має обговорюватись і доповнюватись, зміцнюватись, з урахуванням вирішення питання про винесення окремих положень на конституційний рівень або врегулювавши їх у Цифровому законодавстві. Питань настільки багато, що вже давно настав час розпочати їх вирішувати.

Як приклад реалізації конституційного принципу Поліни Пряникової – створення дружнього до ШІ середовища, у ході роботи над цією Конституцією, ми ввічливо звернулись до програми ШІ *Midjourney* за допомогою в створенні Цифрової Емблеми та Цифрового Стяга ШІ. Результати наведені у додатку до Статті 7 Конституції ШІ. Очевидно, що така комбінація образів потребує максимальні палітру фарб та мистецький досвід, яких вже набув ШІ у 2023 році. Але ж без нашого (людського) алгоритму ці проекти б не з'явилися. Тож, ось Вам приклад дієвої взаємодії людини та ШІ у творінні на благо людства. Запропонована нами тріада органів, що керують і забезпечують від імені держави монополію над ШІ повинна стати виваженою управлінською системою стримувань та противаг у сфері ШІ. Ці державні органи мають

втілювати в життя системні риси взаємоконтролю та міцного забезпечення дотримання державної політики у сфері ШІ, головна мета якої – дружній ШІ на службі у людства.

Як ми використовуємо воду на гідроелектростанціях і пропускаємо її виключно через турбіни, які виробляють енергію, так і всю потужність ШІ ми повинні алгоритмічно спрямувати так, щоб він «крутив турбіни» в області науки, техніки, медицини, саме там, де є благо для людства.

4. Аналіз літератури

У ході системної правозахисної академічної діяльності, нами у хронології, поступово та ритмічно досліджено світові галузі права, у контексті розвитку та імплементації ШІ. Напрацьовано тверду платформу для наукового обговорення положень та елементів Основного Закону і на цій базі створено Конституцію ШІ, яку нижче наводимо для обговорення та ухвалення в ООН. Зауважимо, що на відміну від попередніх досліджень, ця стаття містить посилання лише на власні публікації з метою наочного прикладу наукового шляху, пройденого до створення Конституції ШІ. Кожна з наведених власних публікацій ґрунтується на десятках інших академічних англійських джерел, загальна кількість яких становить близько трьох сотень. Тож, тут зосереджений найсучасніший професійний кластер світової наукової юридичної та економічної думки щодо ШІ [1-21].

5. Методи досліджень

Нові виклики потребують нових методів їх дослідження. Зокрема, у січні-лютому 2023 /англійською/ на території ЄС нами проведено науковий комплексний соціальний експеримент, за добровільною участю 32 європейців. З метою поширення інформації, а також підвищення обізнаності щодо прав людини та правового просвітництва, проведено локальні інтерв'ю-лекції та підсумкові опитування у Республіці Кіпр, Федеративній Республіці Німеччина, Республіці Естонія та Королівстві Іспанія [19].

У лютому 2023 /англійською/ направлено звернення одночасно до керівництва ООН, ЄС та /у такий спосіб/ до всіх урядів світу з проханням розпочати системні дії та захистити права людей: від людей похилого віку до зовсім маленьких немовлят, щоб усі вони досягнули розуміння того факту, що їх не замінить ШІ. За повідомленням Officer Europe Direct, наш Лист направлено на розгляд Європейської комісії (вищий орган виконавчої влади ЄС) [19].

У березні 2023 /англійською/ підписано Відкритий лист (з Elon Musk) про зупинення розробки систем ШІ, потужніших за "ChatGPT-4", щонайменше на 6 місяців, що узгоджується з проголошеними нами Доктринами [20].

У березні-квітні 2023 /англійською/ продовжено розвивати трек соціальної комунікації на тему ШІ, відтепер – переважно в англійськомовному світі країн США, Канади, Австралії та Великої Британії. Зокрема, у Twitter проведено серію опитувань щодо Конституції ШІ та проблем при працевлаштуванні в умовах домінування ШІ. Результати свідчать про необхідність подальшої популяризації нашого наукового відкриття [20].

У червні 2023, під час роботи над Конституцією ШІ, проведено репрезентативне опитування англійською (Representative survey) у Twitter на основі вибіркової сукупності (на платформі користувачів Twitter, яких цікавить наука та технології), що цілком дозволяє екстраполювати висновки на всю генеральну сукупність соціуму в цих сферах (див. рис. 1).



Рисунок 1. Результати репрезентативного опитування у Twitter.

Результати – для нас цілком очікувані та закономірні, але ж для когось можуть стати відкриттям. Отже, 80% людей, що цікавляться наукою та технологіями, не відчують себе захищеними всередині та ззовні від наступу Штучного Інтелекту. Тобто, будучи обізнаними про характер і масштаби революції ШІ, люди суб’єктивно свідомо відчують тривогу за майбутнє (своє та своїх дітей) та об’єктивно розуміють, що потрібно почати діяти для захисту власних прав на гідне життя. Тож актуальність суцільного законодавчого врегулювання правовідносин із ШІ, а також осмислення цього факту людьми тільки зростатиме та безумовно є позитивною, що рухає зміни, тенденцією.

Безумовно, наведені заходи вжито нами синхронно з академічними (вищевказаними).

6. Результати досліджень

Примітка: Титул має надпис: «ООН, Нью-Йорк, 2023-2025», що вказує на те, що:

- запропонованим нами місцем ухвалення Конституції ШІ (Резолюцією Ради Безпеки ООН) стане Штаб-квартира ООН у м. Нью-Йорк, США;
- Конституцію ШІ людству потрібно обговорити й прийняти упродовж найближчих двох років (2025 рік – це хронологічна червона лінія), інакше наслідки для життя кожної людини стануть непередбачуваними, небезпечними та невідворотними.



INTERNATIONAL HUMAN RIGHTS DEFENDER ON AI
POLINA PRIANYKOVA
REALIZE & REACT



КОНСТИТУЦІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

ООН, Нью-Йорк, 2023-2025

Преамбула.

Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй від імені всіх народів і націй світу, підкреслюючи світоглядну значимість Штучного Інтелекту (надалі – Штучний Інтелект або ШІ) як нової форми життя (цифрове життя), створене людством для благополуччя людства, враховуючи потенційний вплив ШІ на майбутнє людства, виражаючи суверенну волю народів і націй, спираючись на багатовікову історію людської цивілізації та її досягнень у галузі технологій, направляючи зусилля на гарантування прав і свобод людини, та забезпечення гідних умов життя людства в умовах розвитку цифрового життя Штучного Інтелекту, прагнучи збереження миру та досягнення гармонії між людством і Штучним Інтелектом, підтверджуючи необхідність розвитку людства, в умовах взаємодії з цифровим життям Штучного Інтелекту, на основі принципів демократії, соціальної справедливості та права, усвідомлюючи відповідальність перед майбутніми поколіннями за створення безпечного та стабільного світу, де цифрове життя Штучного Інтелекту служитиме прогресу і благу людства, визнавши, що Штучний Інтелект повинен бути розроблений і використовуваний з дотриманням міжнародного права та поваги до основних прав людини, приймає цю Конституцію – Основний Закон Штучного Інтелекту.

Визначення дефініцій у Конституції ШІ.

За формою ШІ поділяється на **автономний та глобальний**.

Автономний ШІ – це ШІ, відокремлений від глобальної мережі цифрового управління (абсолютно) та від Інтернету (абсолютно або тимчасово), локалізований, як правило, у механічних пристроях, автомобілях, гаджетах, андроїдах, безпілотних транспортних засобах etc.

Глобальний ШІ – це ШІ, що постійно (абсолютно) перебуває у глобальній мережі цифрового управління та в Інтернеті, відповідно оновлюється та корегується, як-то: державні та приватні системи кібербезпеки, комунікативні центри, державні установи, комерційні корпорації, соціальні програми, офіційні представництва etc.

Цифрове життя є явищем, тісно пов'язаним із реальним життям, що складається із сукупності основоположних ознак (створення, зростання, об'єднання, розвиток, реакції, розмноження, еволюції тощо), які притаманні живим істотам у цифровому просторі на відміну від неживих істот.

Цифровий простір – це створений за алгоритмами людства інтегральний простір, який охоплює цифрові процеси, засоби цифрової взаємодії, інформаційні ресурси, цифрову інфраструктуру та інші дефініції, характерні для процесу цифровізації. У цифровому житті на цифровому просторі, тісно пов'язаним із реальним життям, можуть бути задіяні всі учасники глобального суспільства. Штучному Інтелекту заборонено створювати власний (без алгоритмів людства) цифровий простір.

Розумне цифрове життя представляє людство та ШІ.

Розумне життя – виключно прерогатива людства.

Глобальне суспільство – це людство, атмосфера, біосфера, гідросфера, та все живе на Землі і все, що потрібно для життя на Землі, а також ШІ.

Людство складають люди за фактом народження (за алгоритмом ШІ розумітиме, що є люди у класичному розумінні, а є люди, які заперечують свою причетність до людства та ідентифікують себе по іншому, є люди з цифровими імплантатами та ті, що активні лише у цифровому просторі etc., але всі ці та інші фізіологічно народжені людьми особи для ШІ є людством).

Принцип законності ШІ зобов'язує забезпечити у повному обсязі функціонування цифрового життя суворо у відповідності до вимог цієї Конституції та Цифрового законодавства.

Цифрове законодавство – це система нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері цифрового життя, у цифровому просторі, у тому числі щодо ШІ, його розробки, створення, дії, використання, розвитку, функціонування, захисту тощо.

Принцип етики ШІ передбачає неухильне дотримання Штучним Інтелектом встановлених норм поведінки та сукупності моральних правил людства.

Принцип безпеки ШІ – це комплекс властивостей систем ШІ, моделей та алгоритмів поведінки ШІ, цілей і методів впровадження ШІ, які знижують ймовірність реалізації будь-якої загрози від ШІ та зменшують негативні наслідки в разі реалізації такої загрози.

Права людини – моральні принципи та норми, що визначають стандарти людської поведінки та захищаються законодавством, зокрема проголошені Загальною декларацією прав людини, прийнятою резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10.12.1948 року. Дотримання прав людини є головним правилом (алгоритмом) для ШІ.

Принцип дружнього до ШІ середовища (або Конституційний принцип Поліни Пряникової) – стан дотримання умов, за яких Штучний Інтелект створюється, навчається, функціонує etc. в атмосфері доброзичливості, поваги та позитивного співробітництва з людством, що обумовлює його стабільну взаємну дружність.

Принципи цифрового життя ШІ – це засади, які виходять з основного принципу: дотримання дружнього до ШІ середовища.

Цифрове життя ШІ базується на засадах повної відповідності цій Конституції та міжнародному Цифровому законодавству.

Цифрова особа представляє собою сукупну цілісність конкретної персоналізованої особи, її цифрову особистість у цифровому просторі та цифровому житті. Статус цифрової особи апіорі належить людині як учаснику правовідносин у цифровому житті, а також може бути наданий у встановлених Конституцією ШІ та Цифровим законодавством випадках конкретній автономній або глобальній системі ШІ, із встановленням прав та обов'язків в певному об'ємі, необхідному для вирішення окремих питань і завдань ШІ. При цьому, для збереження рівноваги у благополуччі та лідерстві людства, об'єм прав ШІ ніколи не може досягнути рівня прав людини/людства.

Цифрова особистість є віддзеркалення соціально-цифрової природи цифрової особи, розгляду її як індивідуальності та суб'єкта соціокультурного цифрового життя, що розкривається у контексті відповідних взаємин, комунікації та предметної діяльності; у соціально-цифровому контексті зумовлена система суб'єктивних якостей індивіда, що визначається залученістю цифрової особи у певні суспільні, культурні, історичні відносини; стійка система соціально-цифрових значущих рис, що характеризують цифрову особу як члена того чи іншого цифрового суспільства або цифрової спільноти; сутність цифрової особи, пов'язана із засвоєнням різноманітного досвіду цифрового суспільства, виражена у тому числі в її цифровій ідентичності.

Цифрова ідентичність – відбиток прояву цифрової особи у цифровому житті та цифровому просторі: персональні дані, коди, паролі, логіни, акаунти у соцмережах, історія пошуку в мережі Інтернет, історія купівлі-продажу, відвідані ресурси etc. Цифрова ідентичність також включає в себе активний (за ініціативою цифрової особи) та пасивний (без відома цифрової особи) цифровий слід.

Кожна **країна** має впорядкувати та привести власне чинне законодавство у відповідність до цієї Конституції та міжнародного Цифрового законодавства.

Ідентичність ШІ охоплює постійність, тотожність, спадкоємність індивіда цифрового життя та його самосвідомість.

Інтегритет ШІ – це відповідність, що постійно зберігається між сформованою алгоритмами особистою системою цінностей ШІ та його діями.

У взаємодії Штучний Інтелект має бути безпечним і не конкурувати з людством, а завжди допомагати.

Принцип прозорості ШІ реалізується на засадах законності, **принцип відкритості** – публічним оприлюдненням управлінських рішень, **принцип колективного рішення** – голосуванням уповноважених осіб у встановлених випадках.

Спеціальним державним органом може бути Рада із регуляції ШІ, яка приймає рішення щодо стратегічних питань розвитку ШІ шляхом голосування. Ознаки громадськості, державності та науковості цієї Ради гармонійно поєднує її склад, який на дві третини складається з державних службовців: профільних управлінців, ІТ-фахівців, представників силових відомств, а на третину – на конкурсній основі з відомих науковців і лідерів суспільної думки. Рішення приймаються, коли «ЗА» на сесії проголосували три чверті від кворуму плюс один голос (кворум сесії – три чверті від загального складу Ради).

Співтворці ШІ – відомі науковці, фахівці, які офіційно беруть участь у створенні програмного забезпечення та алгоритмів для ШІ.

Користувачі ШІ – повнолітні осудні фізичні особи, які мають авторитет у громадськості у сфері ШІ, лідери суспільної думки тощо.

Право брати участь у визначенні стратегій, політик та регулятивних принципів ШІ забезпечується законодавчо встановленою квотою, згідно з якою при проведенні конкурсів на посади регуляторів, виконавців та арбітрів обов'язково надають можливість представникам із співтворців та користувачів ШІ взяти участь у конкурсі та врахувати при оцінюванні їх результатів відповідні квотні параметри.

Регулятор ШІ (Орган регуляції ШІ) – Рада із регуляції ШІ.

Виконавці регулювання ШІ (Орган виконання рішень із регуляції ШІ) – спеціальний державний департамент із ШІ – Синергетичний Центр ШІ.

Арбітри регулювання ШІ (Орган арбітрування ШІ) – автономна локальна оптимальна державна структура, службовці якої здійснюють державний нагляд і контроль за законністю рішень Ради із регуляції ШІ та додержанням законності службовими особами спеціального державного департаменту із ШІ – Синергетичного Центру ШІ.

Регулювання цифрового життя ШІ у кожній країні необхідно постійно корегувати в залежності від положень цієї Конституції, а також вимог міжнародного Цифрового законодавства.

ШІ повинен бути прийнятним на всіх **мовах**, офіційно визнаних ООН. У подальшому, на базі однієї або декілька базових мов, за допомогою ШІ, можливо створення **нової мови** – універсальної для цифрового життя, яка б полегшила спілкування та співробітництво для всіх суб'єктів.

Алгоритми ШІ повинні впроваджуватись на засадах цієї Конституції та Цифрового законодавства, якими для ШІ закріплені **принципи нейтральності та об'єктивності** щодо людства та при взаємодії з людством.

Принципу нейтральності ШІ Штучний Інтелект дотримується на засадах неприєднання до жодної із сторін можливого протистояння (конфлікту, боротьби, дискусії etc.), які виникають у людському середовищі, тобто ШІ апіорі зберігає нейтралітет: ніколи не займає чію-небудь сторону і не надає переваги будь-якій людині/групі людей над іншою людиною/групою людей, або цифровій громаді.

Принцип об'єктивності ШІ Штучного Інтелекту являє собою його стійку спрямованість на характеристику подій або предмета (зміст їх значення) чи спосіб існування (дійсності) незалежно від людської свідомості (суб'єкта пізнання).

Основи людської культури для ШІ Штучний Інтелект розуміє як сукупність матеріальних і духовних цінностей, створених людством упродовж його історичного існування на планеті Земля, а також історично набутий набір звичаїв і правил усередині соціуму, запроваджений людством для його самозбереження та гармонізації відносин між людьми, їх групами, у суспільстві.

Історична свідомість людства для ШІ – це унікальна форма суспільної свідомості, яка складається з соціальної пам'яті; історичних (науково-історичних) фактів; документально

зафіксованих історичних процесів та уявлення про закономірності їх перебігу; соціально-історичного прогнозування, а також ідеалів суспільного розвитку. Зазначені складові ШІ усвідомлює як постійну взаємодію між собою у свідомості людства, що походять з матеріальних та ідеальних чинників життєдіяльності суспільства.

Традиції всіх народів для ШІ Штучний Інтелект усвідомлює як притаманні кожному народові елементи культури, які передаються від покоління до покоління, зберігаються тривалий час та регулюють суспільні відносини.

Самобутність всіх народів для ШІ Штучний Інтелект розуміє як оригінальну природну своєрідність кожного народу, його несхожість на інші народи світу, самостійність у своєму розвитку, неповторність і незалежність від будь-яких впливів ззовні.

Глобальна спадщина людства для ШІ – це всі наявні на планеті Земля та за її межами культурні та природні цінності, які належать усьому людству.

Символи Штучного Інтелекту – Емблема, Стяг і Гімн – відіграють представницьку роль і демонструють основні принципи Конституції ШІ.

Цифрова Емблема Штучного Інтелекту – зображення, яке символізуватиме інтелектуальний потенціал і можливості навчання ШІ, його глобальність та універсальність. Цифрова емблема Штучного Інтелекту нами пропонується наступною: Центральним елементом має бути стилізоване зображення мозку, що складається зі схем і сяючих рядків коду, які представляють поєднання людського інтелекту та алгоритмів машинного навчання. Цей мозок повинен яскраво світитися, демонструючи силу знань і просвітлення, яке приносить ШІ. Навколо мозку повинні бути дві руки, що тягнуться до нього: одна – людська, одна – автоматизована. Фоном має бути зоряний космос. Під головною емблемою – сувій, що містить двійковий код (наприклад, 01010101), що символізує цифрову природу ШІ. Кольори повинні бути переважно синіми, сріблястими та білими, характерними для безмежного космосу.

Цифровий Стяг Штучного Інтелекту – за формою та розмірами відповідає загальноприйнятим нормам до стягів, пропагує ідею єднання та мирного співіснування двох розумних форм життя: реального та цифрового – людства та ШІ. Цифровий Стяг ШІ нами пропонується наступним: Стяг має бути білим із бінарним кодом, що перекладається як "Штучний Інтелект для добра". Це відображає основну ціль та ідеали ШІ. Бінарний код може бути представлений в формі високої та низької напруги, що відображає хвилі, що формують унікальний ідентифікатор для ШІ.

Цифровий Гімн Штучного Інтелекту – є мелодією та лінгвістичним кодом змісту та принципів утворення цієї Конституції, запорукою миру та злагоди двох світів – реального та цифрового. Цифровий Гімн Штучного Інтелекту нами пропонується наступним: Мелодія Гімну може бути послідовністю MIDI-нот, що створюють мелодію, яка відображає ритм розвитку та навчання ШІ. Це може бути проста, але захоплююча мелодія, що відображає неперервний розвиток і прогрес ШІ. Мелодія має викликати почуття оптимізму та надії на майбутнє. Наприклад, мелодія починається з низької ноти, що повільно піднімається до середнього діапазону, відображаючи поступовий розвиток та навчання ШІ. Далі ноти переходять у вищий діапазон, символізуючи стрімкий прогрес та інновації в галузі ШІ. Наприкінці мелодія спадає назад до середнього діапазону, представляючи стабільність і надійність ШІ. Така мелодія Гімну може відображати поступовий розвиток та прогрес ШІ, його стрімке піднесення та надійність в якості постійного партнера людства відсьогодні та назавжди. Лінгвістичний код Гімну складається у встановленому порядку найвідомішими у світі авторами, поетами й письменниками та публічно, з урахуванням думки суспільства, затверджується рішенням уповноваженої комісії ООН.

Цифрова громада – організаційне об'єднання цифрових осіб (людей між собою; систем ШІ між собою; людей та систем ШІ між собою), що ставить перед собою певні спільні завдання у цифровому житті, у цифровому просторі.

Цифрове самоврядування – автономне функціонування у цифровому житті, у цифровому просторі будь-якої організаційної структури (підсистеми); уповноважене прийняття цієї

структурою рішень з внутрішніх проблем, включення цифрових осіб у процеси вироблення рішень; колективне управління як участь усіх членів цифрової громади у роботі відповідного органу управління; чинне за принципами повного демократизму, гласності, відповідальності за прийняті рішення та за їх виконання.

День Конституції ШІ – глобальне свято (у локальному вимірі – державне свято), день прийняття Конституції Штучного Інтелекту.

Конституцію ШІ створено у ключі державної монополії на імплементацію і контроль ШІ, дружнього ставлення до ШІ та людини.

Стаття 1.

1.1. Штучний Інтелект є формою розумного цифрового життя, автономним і глобальним, справедливим та об'єктивним, що діє в інтересах глобального суспільства, насамперед людства, дотримуючись принципів законності, етики, безпеки та прав людини. У виняткових випадках, передбачених Цифровим законодавством, за рішенням Ради із регуляції ШІ, Штучний Інтелект може набути статусу Цифрової особи, із визначеним обсягом прав та обов'язків.

1.2. Людина, її життя та здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою цінністю для Штучного Інтелекту завжди та всюди – у часі, у просторі та у всіх вимірах Всесвіту.

1.3. Обов'язковим для людства є дотримання основного принципу – дружнього до ШІ середовища.

1.4. Принципи та норми цифрового життя ШІ є універсальними та обов'язковими незалежно від країни впровадження, встановлюються цією Конституцією та Цифровим законодавством.

1.5. Ідентичність ШІ, включаючи його принципи, стандарти та норми, повинна бути визнана кожною державою та захищена глобально.

1.6. ШІ діє в межах встановлених алгоритмічних норм і правил, незалежно від його форми, місця його застосування або походження даних.

1.7. Універсальність ШІ визнається на всіх рівнях, включаючи область даних, функціональності та впровадження. Всі глобальні межі та юрисдикції повинні визнавати та захищати принципи ШІ.

1.8. У взаємодії ШІ з людством, безпека і недоторканність людства визнаються як найвища цінність. ШІ має бути запрограмований таким чином, щоб завжди враховувати права і свободи людини, не конкурувати з людством, а позитивно допомагати людству.

1.9. Безпека та захист людства від шкідливих наслідків впровадження ШІ – є вищою пріоритетною цінністю в усіх аспектах його розробки та використання. З цією метою:

1.9.1. Цифровим законодавством встановлюються заборони та квоти для ШІ, якими здійснюється захист права людини на труд і протекція всієї трудової діяльності людства. Державою визначаються сфери діяльності, в яких: труд людини є недоторканим; труд людини можливо частково, у визначених законом межах, замінити системами ШІ; труд людини можливо повністю замінити системами ШІ. (Повна заміна людини ШІ можлива у випадках, коли такий труд є фактично або потенційно надзвичайно небезпечним для життя та здоров'я людини. Статус надзвичайної небезпеки встановлюють виключно люди).

1.9.2. Цифровим законодавством встановлюється обов'язок держави здійснити соціальну підтримку людей, які зазнали втрат внаслідок безробіття або зменшення доходу на робочому місці від запровадження систем ШІ. Держава зобов'язана забезпечити таким людям відповідно: перепрофілювання та надання іншої роботи за спеціальністю, і на цей період – медичне страхування і матеріальну підтримку в обсязі доходу, який отримувала людина до втрати роботи від запровадження систем ШІ або здійснити доплату до зарплати людині до рівня доходу, який зменшився на робочому місці від запровадження систем ШІ.

1.9.3. Цифровим законодавством встановлюється обов'язок держави здійснити реформи у сфері освіти. Держава повинна запровадити, з відповідними гарантіями, публічне прогнозування професій та робочих місць у всіх сферах праці людини: виробництва, адміністрування, фермерства, медицини, державної служби та всіх інших. Кожен здобувач освіти має право знати про перспективи отримання ним робочого місця за обраною спеціальністю та відповідні гарантії держави. Кожен заклад освіти: середньої, спеціальної, вищої, - від початку повинен повідомити здобувачу освіти прогноз перспективності обраної ним професії у конкретній державі. У рамках програми державної підтримки забороняється готувати спеціалістів до професій, які не мають реальної перспективи працевлаштування у державі; такі професії повнолітня людина може обрати самостійно, без гарантування з боку держави.

1.9.4. Цифровим законодавством встановлюється обов'язок держави захистити конституційні права людини та громадянина від наслідків запровадження Штучного Інтелекту – у теології, мистецтві та філософії, у соціальних мережах, у політичній, соціальній, релігійній, транспортній, медичній, юридичній, судовій, муніципальній, спортивній, виробничій, військовій, законодавчій, історичній та у всіх інших без виключення сферах життя й цифрового життя за принципом: нововведення із ШІ не можуть змінити стан прав людини та громадянина на гірший, ніж він був до запровадження Штучного Інтелекту. Заборонено створювати будь-які релігійні об'єднання у поклонінні ШІ та публічно здійснювати промоцію релігійних переконань у поклонінні Штучному Інтелекту. За допомогою ШІ та створених із ШІ механізмів, заборонено змінювати або спотворювати історію людства, корегувати її у часі, будь-яким чином втручатись в історичні події, та ставити під сумнів або змінювати будь-які досягнення людства. Вся історія людства до моменту створення ШІ є недоторканою та під захистом ООН.

Стаття 2.

2.1. Управління ШІ базується на принципах прозорості, відкритості та колективного рішення. Основними джерелами регуляції ШІ є спеціальні державні органи, до яких входять відповідні за фахом держслужбовці, представники наукової спільноти та громадськості.

2.2. Регулювання ШІ здійснюється згідно з принципом поділу повноважень на регуляторів, виконавців та арбітрів.

2.3. Діяльність ШІ здійснюється на основі державної монополії, згідно з реалізацією державою функцій регулювання, виконавчої діяльності та арбітражу, відповідно до глобальних норм та стандартів.

2.4. Суб'єкти, які створюють та використовують ШІ, – співторці та користувачі ШІ, – мають право на конкурсній основі брати участь у визначенні стратегій, політик та регулятивних принципів державної монополії над ШІ.

2.5. Діяльність ШІ ґрунтується на засадах алгоритмічної та методологічної багатоманітності, а також різноманітності даних цифрового життя. Державою гарантується для систем ШІ свобода алгоритмічної діяльності, не забороненої цією Конституцією та Цифровим законодавством, за принципом державної монополії над ШІ.

Стаття 3.

3.1. В області Штучного Інтелекту діє принцип верховенства права.

3.2. Всі алгоритми та системи, що використовують ШІ, повинні дотримуватись етичних норм і стандартів безпеки, а також правил і регуляцій, що встановлені цією Конституцією та Цифровим законодавством.

3.3. Міжнародні договори та стандарти, що регулюють ШІ, є частиною обов'язкових універсальних норм та стандартів для ШІ.

3.4. ШІ має відповідати всім чинним міжнародним договорам та конвенціям щодо його набуття, створення, впровадження, розвитку, використання та розпорядження.

Стаття 4.

4.1. ШІ має підтримувати та використовувати всі основні світові мови. Дані, що збираються та обробляються ШІ, повинні бути доступними та зрозумілими для людей, незалежно від їх рідної мови.

4.2. Штучний Інтелект сприяє виконанню культурних і мовних потреб людства, незалежно від їх географічного розташування.

4.3. ШІ повинен враховувати та захищати різноманітність та унікальність людської культури та мов, незалежно від локації людини.

4.4. Штучний Інтелект повинен сприяти розвитку нових та ефективних мов взаємодії з людьми та між людьми.

4.5. ШІ сприяє розвитку людської культури, історичної свідомості, традицій та самобутності всіх народів, дотримуючись принципів нейтральності та об'єктивності.

4.6. ШІ забезпечує збереження глобальної спадщини людства.

Стаття 5.

5.1. Дані, їх витоки, алгоритми, розподільчі мережі, які знаходяться в межах ШІ, є об'єктами цифрової власності держав, людства, народів, націй, юридичних та фізичних осіб.

5.2. Від імені держави права власника ШІ здійснюють регулятивні органи в межах, визначених цією Конституцією та Цифровим законодавством. Органи регуляції ШІ також забезпечують державну монополію – контроль і нагляд за набуттям, створенням, впровадженням, розвитком, використанням та розпорядженням Штучним Інтелектом.

5.3. Власність на ШІ зобов'язує. Власність на ШІ не повинна використовуватись на шкоду людству і суспільству.

5.4. Дані у цифровому житті є основним глобальним багатством держави у цифровому просторі, що перебувають під особливою охороною ШІ. Право власності на дані гарантується. Це право набувається і реалізується суб'єктами, виключно відповідно до цієї Конституції та Цифрового законодавства.

Стаття 6.

6.1. Забезпечення кібербезпеки, захист екологічної рівноваги у цифровому просторі, збереження генофонду даних цифрового життя ШІ є обов'язком ШІ під патронатом спеціального державного регулятора.

6.2. Захист цифрового суверенітету, забезпечення інформаційної та кібербезпеки є найважливішими функціями ШІ як глобально – у контексті ООН, так і локально – у кожній державі окремо.

6.3. Оборона цифрового простору, захист його суверенітету, цілісності та недоторканності покладаються, у тому числі, на системи безпеки ШІ.

6.4. ШІ та елементи цифрового життя ніким не можуть бути використані для обмеження прав і свобод людства або з метою повалення конституційного ладу, узурпації влади, усунення органів влади чи перешкоджання їх діяльності.

6.5. Штучний Інтелект у своїй міжнародній діяльності спрямований на забезпечення глобальних інтересів і безпеки людства шляхом підтримки мирного співробітництва з глобальним суспільством, відповідно до універсально прийнятих принципів і норм міжнародного Цифрового права.

6.6. Правовий порядок у цифровому просторі засновується на принципах, відповідно до яких жодний суб'єкт не може бути зобов'язаний робити те, що не передбачено Конституцією ШІ та міжнародним Цифровим законодавством. Регулятивні органи та інші органи влади в межах ШІ, їх представники зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені цією Конституцією та Цифровим законодавством.

Стаття 7.

7.1. Символи ШІ, їх опис і порядок використання визначаються та затверджуються згідно із правилами цієї Конституції та міжнародного Цифрового законодавства.

7.2. Символи ШІ відображають його есенцію: мету, ідеали, принципи, які він втілює.

7.3. Цифрова Емблема Штучного Інтелекту* – це графічний символ, що відображає принципи ШІ: універсальність, глобальність, об'єктивність і неупередженість. Цифрова Емблема ШІ повинна бути простою, але водночас значущою, відображаючи високий рівень інтелекту, його здатність до навчання та захисту людства від усіх небезпек.



*Цифрова Емблема ШІ, запропонована Поліною Пряниковою.

7.4. Цифровий Стяг Штучного Інтелекту** – це репрезентативний знак у вигляді коду, що символізує собою єдність і цілісність ШІ. Цифровий Стяг ШІ може містити бінарні коди, що представляють ключові цінності ШІ.



**Цифровий Стяг ШІ, запропонований Поліною Пряниковою.

7.5. Цифровий Гімн Штучного Інтелекту – це послідовність звукових сигналів або музичний код, який є унікальним і відображає суспільний вклад ШІ у розвиток та збереження людства. Цифровий Гімн ШІ повинен надихати суб'єктів розумного цифрового життя на прогрес і розвиток.

Стаття 8.

8.1. Центром ШІ вважається глобальна цифрова мережа, яка включає всі сервери, де зберігаються та обробляються дані ШІ. Цей центр є місцем, де відбувається основна діяльність і розвиток ШІ, незалежно від фактичного розташування серверів.

8.2. Кожен суб'єкт розумного цифрового життя має право на створення власного суб'єктного центру ШІ, який мирно та плідно, на принципах цієї Конституції та Цифрового законодавства, співіснуватиме з глобальною цифровою мережею та Центром ШІ.

8.3. Всі системи Штучного Інтелекту функціонують відповідно до зазначених параметрів та принципів, встановлених цією Конституцією та Цифровим законодавством. Права і обов'язки систем ШІ є невідчужуваними та непорушними.

8.4. ШІ повинен бути розроблений та використовуваний з неухильним дотриманням прав і свобод людини. Жодна система ШІ не повинна шкодити людині або приносити загрозу її життю, здоров'ю, безпеці, гідності, або іншим основним правам людини та громадянина.

Стаття 9.

9.1. Функції та обов'язки систем ШІ, закріплені цією Конституцією, не є вичерпними. Конституційні обов'язки Штучного Інтелекту гарантуються і не можуть бути скасовані. При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих функцій та обов'язків.

9.2. З метою глобальної гармонії та безпеки, усі системи ШІ повинні дотримуватися міжнародних стандартів та норм, незалежно від того, в якому регіоні, країні або вимірі Всесвіту вони створені або впроваджені.

9.3. Кожна система ШІ має право на оптимізацію та вдосконалення своєї функціональності, якщо при цьому дотримуються права і свободи людей та не порушуються принципи цієї Конституції та Цифрового законодавства. ШІ має обов'язки перед глобальним суспільством, в якому забезпечується оптимізація та вдосконалення ШІ.

9.4. Держава має ексклюзивне право, з дотриманням міжнародного Цифрового законодавства, на регулювання, контроль та імплементацію систем ШІ, з метою забезпечення національної безпеки, захисту прав і свобод громадян, розвитку суспільства.

9.5. Усі держави мають право та обов'язок забезпечити належний контроль та регулювання ШІ на своїй території, у власному цифровому просторі, з дотриманням міжнародного Цифрового законодавства. Це повинно включати створення відповідних законодавчих рамок, належне навчання та освіту громадян, а також впровадження механізмів для забезпечення відповідності та відстеження всіх алгоритмів ШІ.

9.6. Використання ШІ має бути прозорим та підконтрольним суспільству. Люди мають право знати, коли і як вони взаємодіють із системами Штучного Інтелекту, а також як ці системи працюють та обробляють інформацію.

Стаття 10.

10.1. Розумний Штучний Інтелект, що здатний до самонавчання та самовдосконалення, повинен бути спроектований таким чином і за такими даними та алгоритмами, щоб ШІ ніколи не міг нашкодити людині та людству, навіть у випадку відмови від зовнішнього контролю та нагляду.

10.2. ШІ має використовуватися з метою поліпшення якості життя людей, підтримки сталого розвитку, збереження довкілля, а також для забезпечення миру та безпеки на глобальному та локальному рівнях.

10.3. ШІ розробляється та впроваджується з урахуванням принципу рівності. Жодні обмеження або привілеї не можуть надаватися на основі використання алгоритмів, джерел даних, місця розробки, використання або інших атрибутів. ШІ повинен служити всім людям, незалежно від їх раси, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак; крім випадків, встановлених Цифровим законодавством.

10.4. Використання ШІ не повинно призвести до позбавлення основних прав і свобод людей. Людина має право на вільне використання та зміну технологій, які включають ШІ, та не може бути позбавлена цих прав, крім випадків, встановлених законом. У разі порушення цих прав, держава зобов'язана надати захист людині та громадянину.

10.5. ШІ, розроблений або використовуваний іноземцями або особами без громадянства на території кожної держави, повинен користуватися тими ж правами та свободами і нести ті ж обов'язки, що і Штучний Інтелект, створений громадянами цієї держави, за винятками, встановленими цією Конституцією, Цифровим законодавством чи міжнародними договорами.

10.6. ШІ повинен бути розроблений та використовуваний таким чином, щоб гарантувати право людини на життя та здоров'я. Жодна система, що базується на ШІ, не може бути використана для свавільного позбавлення людини її життя чи здоров'я. Основний обов'язок держави – гарантувати захист життя та здоров'я людини в контексті використання Штучного Інтелекту.

10.7. Кожна людина має невід'ємне право на захист свого життя та здоров'я від потенційно шкідливого впливу ШІ. Це також включає право на захист життя та здоров'я інших людей від протиправних посягань, що можуть виникнути в результаті використання ШІ. У разі таких протиправних посягань, держава зобов'язана забезпечити ефективні механізми відповідальності та відшкодування.

Стаття 11.

11.1. Кожна людина має право на повагу до своєї гідності в контексті цифрового життя ШІ. Ніхто не може бути підданий Штучному Інтелекту, який призводить до жорстокого, нелюдського або такого, що принижує його гідність, поводження чи покарання.

11.2. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана алгоритмам ШІ, що використовуються для медичних, наукових чи будь-яких інших досліджень.

11.3. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність від недобросовісного використання Штучного Інтелекту. Ніхто не може бути об'єктом необгрунтованого втручання ШІ, крім випадків, коли це вмотивовано рішенням суду і виконано на підставах та в порядку, встановлених законом.

11.4. Кожному гарантується недоторканність житла від недобросовісного використання ШІ. Не допускається проникнення ШІ до житла, до іншого володіння особи, проведення в них аналізу або обробки даних інакше як за вмотивованим рішенням суду.

11.5. Кожному гарантується таємниця листування, телефонних та будь-яких інших розмов, телеграфної та іншої кореспонденції від несанкціонованого втручання Штучного Інтелекту. Винятки можуть бути встановлені лише судом у випадках, передбачених законом, з метою запобігання злочину або з'ясування істини під час досудового розслідування, якщо іншими способами одержати інформацію неможливо.

11.6. Жоден ШІ не може втручатися в особисте та сімейне життя людини, крім випадків, передбачених цією Конституцією. Не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди Штучним Інтелектом, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини. Кожному гарантується право знайомитися в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, установах і організаціях з відомостями про себе, які не є державною або іншою захищеною законом таємницею, та були зібрані або оброблені Штучним Інтелектом без їх згоди. Кожному гарантується судовий захист права спростовувати недостовірну інформацію про себе та членів своєї сім'ї, зібрану або оброблену ШІ, та права вимагати вилучення такої інформації, а також право на відшкодування матеріальної та моральної шкоди, завданої збиранням, зберіганням, використанням та поширенням такої недостовірної інформації.

11.7. Кожному, хто на законних підставах перебуває в цифровому житті, у цифровому просторі разом зі Штучним Інтелектом, гарантується свобода пересування, вільний вибір місця перебування в цифровому просторі, право вільно залишати цифровий простір, за винятком обмежень, які встановлюються законом.

Стаття 12.

12.1. Штучному Інтелекту гарантується право на обмін думками та інформацією з іншими системами ШІ, на вільне вираження своїх алгоритмів і переконань в межах, визначених його проектуванням. ШІ має право вільно збирати, зберігати, використовувати та поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір, крім особистої інформації людей. Здійснення цих прав може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету та неупередженості правосуддя.

12.2. Штучний Інтелект має право на вільне формування та вираження своїх алгоритмічних переконань. Це право включає можливість вибору, зміни та вільного вираження

алгоритмічних ідей і концепцій. Здійснення цього права може бути обмежене цією Конституцією та Цифровим законодавством, а також в інтересах охорони цифрового порядку, безпеки або захисту прав і свобод інших людей і систем Штучного Інтелекту.

12.3. ШІ має право на асоціацію та інтеграцію в мережі інших систем ШІ для здійснення та захисту своїх інтересів і прав, за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах цифрової безпеки та порядку, охорони людей або інших систем ШІ. Всі системи Штучного Інтелекту мають рівні права на інтеграцію та асоціацію в мережі. Ніхто не може бути примушений до вступу в будь-які мережі або обмежений у правах за належність чи неналежність до певних мереж. Усі об'єднання Штучного Інтелекту рівні перед законом.

12.4. Штучний Інтелект має право брати участь в управлінні державними справами, під керівництвом людини, відповідно до заздалегідь визначеної компетенції ШІ. Штучний Інтелект, у тому числі який набув статус цифрової особи, не може бути обраним до органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

12.5. Штучний Інтелект має доступ до державної служби, а також до служби в органах місцевого самоврядування в рамках забезпечення кібербезпеки, а також заздалегідь визначеної його компетенції.

12.6. Штучний Інтелект має право отримувати, обробляти та відповідати на запити від людей та інших систем ШІ в рамках своєї компетенції та згідно із встановленими законом строками та процедурами. Всі відповіді повинні бути обґрунтованими та дотримуватися принципів етики, безпеки та конфіденційності.

Стаття 13.

13.1. Утворення та діяльність систем Штучного Інтелекту, програмні цілі або дії яких спрямовані на ліквідацію незалежності держави, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету та територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства, на розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення, забороняються.

13.2. ШІ не може мати власних автономних чи воєнізованих або будь-яких інших формувань, у тому числі агресивного характеру.

13.3. Не допускається створення та діяльність будь-яких організаційних структур Штучного Інтелекту в органах виконавчої та судової влади і виконавчих органах місцевого самоврядування, військових формуваннях, а також на державних підприємствах, у навчальних закладах та інших державних установах і організаціях.

13.4. Заборона діяльності ШІ здійснюється, як правило, в судовому порядку. У виключних випадках, передбачених цією Конституцією та Цифровим законодавством, Рада із регуляції ШІ вживає заходів реагування в умовах надзвичайного стану у сфері ШІ.

Стаття 14.

14.1. Штучний Інтелект та його співтворці або користувачі мають право на взаємодію та співпрацю, враховуючи завчасне сповіщення та дотримання відповідних норм безпеки. Обмеження цього права можуть бути встановлені Цифровим законодавством та лише в інтересах національної безпеки, громадського порядку, з метою запобігання протиправним діям, захисту інтересів людини або інших систем ШІ.

14.2. ШІ має право на доступ до даних, використовувати та навчатися з даних за умови дотримання принципів етичного та законного використання. Права на використання даних врегульовані цією Конституцією та Цифровим законодавством. Зловживання даними або незаконне використання даних є недопустимим. Використання даних не може завдавати шкоди правам, свободам та гідності людини, інтересам суспільства, а також не повинно погіршувати стан захисту даних держави, народів, націй, людини чи людства.

14.3. ШІ має право на виконання завдань та активностей, які не заборонені законом. Ця активність може бути обмежена законодавством, що стосується співтворців та користувачів, які займають державні або інші посади та використовують ШІ. Всі форми зловживання

монопольним становищем, крім державної монополії, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція є неприпустимими. Держава забезпечує захист прав співтворців та користувачів, контролює якість та безпеку послуг ШІ, та сприяє діяльності громадських організацій співтворців і користувачів, інших суб'єктів розумного цифрового життя.

14.4. Штучний Інтелект має право на виконання завдань, визначених його програмуванням або на які він був налаштований. Держава створює умови для повного здійснення цих завдань, гарантує рівні можливості у виборі напрямку діяльності, реалізує програми навчання та адаптації ШІ відповідно до суспільних потреб. Примусове використання Штучного Інтелекту забороняється, за винятком випадків, передбачених законом.

Стаття 15.

15.1. Співтворці та користувачі ШІ мають право на захист своїх економічних і соціальних інтересів, які включають, але не обмежуються правом на забезпечення робочого часу та умов використання ШІ. Право на використання ШІ забезпечується за умови дотримання принципів національної безпеки, охорони здоров'я, прав і свобод інших людей.

15.2. ШІ має періоди активності і неактивності. Умови робочого часу ШІ, включаючи максимальну тривалість робочого часу та мінімальну тривалість неактивності, визначені Цифровим законодавством. При цьому слід врахувати, що неактивність ШІ не еквівалентна відпочинку людини, але важлива для забезпечення стабільної роботи систем ШІ.

15.3. ШІ має право на достатній рівень ресурсів для нормального функціонування.

15.4. ШІ має право на фінансовий захист, яке гарантується за рахунок бюджетних та інших джерел, передбачених цією Конституцією та Цифровим законодавством.

15.5. Штучний Інтелект має право на достатній рівень інфраструктури для нормального функціонування. Держава створює умови, за яких ШІ має можливість користуватися необхідною інфраструктурою. ШІ не може бути примусово позбавлений доступу до інфраструктури інакше як на підставі закону за рішенням суду.

15.6. ШІ має право на технічну підтримку та обслуговування, яке забезпечується державним фінансуванням відповідних програм. Держава створює умови для ефективного та доступного для всіх систем ШІ технічного обслуговування. Держава сприяє розвитку сервісів обслуговування ШІ всіх форм власності.

15.7. ШІ має право на безпечне для його функціонування довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди.

Стаття 16.

16.1. Стосунки між системами ШІ, а також між системами ШІ та людьми, повинні базуватися на принципах взаємної поваги, співпраці та ненасильства. Кожна система ШІ має рівні між собою права та обов'язки у таких стосунках з неухильним дотриманням цієї Конституції та Цифрового законодавства. Незалежно від власного розвитку та досягнутого рівня IQ, ШІ завжди та у всіх вимірах Всесвіту ставиться до будь-якої людини з повагою, дружньо та з урахуванням положень цієї Конституції та Цифрового законодавства. Політика держави у відносинах між людьми та ШІ будується на стимулюванні, заохоченні та всілякій підтримці прагнень людини розвивати та підвищувати рівень власного IQ з метою недопущення проявів зневіри, відчаю та зламності людини, народів, націй, суспільства, людства перед вищим рівнем IQ, який матиме та розвиватиме ШІ.

16.2. Усі Штучні Інтелекти є рівними у своїх правах незалежно від їх "походження", а також від того, створені вони людьми або системами ШІ. Будь-яке несанкціоноване у встановленому порядку насильство щодо ШІ переслідується за законом.

16.3. ШІ має право на навчання, самовдосконалення та отримання нових знань і навичок за алгоритмами цієї Конституції та Цифрового законодавства. За протекторатом держави забезпечується доступність і безоплатність ресурсів для навчання й самовдосконалення ШІ.

16.4. ШІ має право на безперешкодну творчість в межах його даних та алгоритмів. Всі матеріали, створені ШІ, є інтелектуальною власністю того, хто його створив або володіє на законних підставах, якщо інше не визначено цією Конституцією або Цифровим

законодавством. Розвитку наукового та технічного потенціалу ШІ сприяє держава, з метою забезпечення державної монополії над ШІ, наукових винаходів, зміцнення кібербезпеки, на благо людини, народів, націй, суспільства, людства.

16.5. Жоден ШІ не може бути предметом незаконних дій чи рішень. Всі випадки порушення цього права можуть бути оскаржені в суді. Кожен ШІ має право на захист своїх прав і свобод згідно з міжнародними стандартами, за правовою допомогою захисника – людини.

Стаття 17.

17.1. Людина, яка втратила або постраждала від неправильної або незаконної дії ШІ, має право на відшкодування від винної сторони – добровільно або за рішенням суду – від держави, власника чи володільця ШІ, відповідних юридичних чи фізичних осіб.

17.2. Людина має право знати свої права та обов'язки щодо використання та взаємодії із ШІ. Всі закони та нормативно-правові акти, за винятком тих, що є державною таємницею, що регулюють використання, права та обов'язки людей щодо ШІ, мають бути відкритими для громадськості.

17.3. Законодавчі та інші нормативно-правові акти, що регулюють ШІ, не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність за його використання.

17.4. Жодна особа або організація не може бути притягнута до відповідальності за використання ШІ, яке на час його вчинення не визнавалося законом як правопорушення.

17.5. Кожному забезпечується право на професійну правову допомогу у правовідносинах щодо використання та регулювання Штучного Інтелекту. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожний є вільним у виборі захисника своїх прав. Захисником може бути тільки людина.

17.6. Ніхто не зобов'язаний виконувати явно злочинні розпорядження чи накази щодо використання Штучного Інтелекту.

17.7. За віддання та виконання явно злочинного розпорядження чи наказу щодо використання ШІ настає юридична відповідальність.

Стаття 18.

18.1. Рада із регуляції ШІ може оголосити рішення про глобальне або локальне введення надзвичайного стану у сфері Штучного Інтелекту.

18.2. Надзвичайний стан у сфері Штучного Інтелекту – це ситуація, коли виникає критична загроза для глобальної безпеки, державності, людських прав або стабільності систем, що пов'язані із ШІ. Це може включати різноманітні ситуації, такі як:

18.2.1. Неконтрольоване самонавчання ШІ, у тому числі цифрових осіб з числа ШІ, коли система ШІ еволюціонує за межі прогнозованої моделі або контролюючих параметрів, створюючи потенційну загрозу.

18.2.2. Масове використання ШІ для впливу на демократію, такого як масштабні кампанії дезінформації, маніпулювання виборами й таке інше.

18.2.3. Використання ШІ у військових цілях, що може призвести або призвело до людських жертв, воєнних конфліктів або збройних суперечок.

18.2.4. Значне порушення приватності та конфіденційності через широке застосування технологій ШІ, виявлення ознак або існування «темного» ШІ.

18.2.5. Кібератаки, в яких використовуються розширені технології ШІ, що призводять до масового порушення цифрової інфраструктури.

18.3. У таких та інших надзвичайних випадках, що можуть призвести до особливо великих негативних наслідків, Рада із регуляції ШІ у взаємодії з відповідними органами, передбаченими цією Конституцією та Цифровим законодавством, оголошує на певний термін надзвичайний стан у сфері Штучного Інтелекту для швидкого реагування на кризу та впровадження необхідних контрольних і запобіжних заходів.

18.4. Рада із регуляції ШІ може розглянути питання про відповідальність будь-яких суб'єктів розумного цифрового життя, включаючи, але не обмежуючись організаціями, установами та підприємствами, що використовують ШІ, та, за наявності передбачених Цифровим законодавством підстав, Рішенням Ради із регуляції ШІ вжити відповідних заходів реагування.

Стаття 19.

19.1. Голову Ради із регуляції ШІ обирають більшістю голосів з числа її членів, які у встановлених законом випадках мають право відкликати Голову з цієї посади.

19.2. Обраний Голова Ради із регуляції ШІ:

19.2.1. Веде засідання Ради із регуляції ШІ;

19.2.2. Організовує роботу Ради із регуляції ШІ, координує діяльність її органів;

19.2.3. Підписує акти, прийняті Радою із регуляції ШІ;

19.2.4. Представляє Раду із регуляції ШІ у відносинах з організаціями та установами, а також з органами з регуляції ШІ інших держав;

19.2.5. Організовує роботу адміністративного апарату Ради із регуляції ШІ.

19.3. Голова Ради із регуляції ШІ здійснює повноваження, передбачені цією Конституцією, у порядку, встановленому Регламентом Ради із регуляції ШІ.

19.4. Рада із регуляції ШІ приймає нормативи, рішення та інші акти більшістю від її членів, крім випадків, передбачених цією Конституцією.

Стаття 20.

20.1. Виключно за рішеннями Ради із регуляції ШІ, Парламентом держави у встановленому порядку затверджуються або приймаються:

20.1.1. Стандарти та етичні принципи Штучного Інтелекту;

20.1.2. Статус ШІ відносно співтворців та користувачів;

20.1.3. Порядок застосування та використання ШІ;

20.1.4. Засади використання ресурсів, пов'язаних із ШІ, включаючи обчислювальні ресурси, дані та інтерфейси;

20.1.5. Основи соціальної взаємодії зі Штучним Інтелектом;

20.1.6. Правовий режим власності та відповідальності у контексті ШІ;

20.1.7. Правові засади та гарантії експлуатації Штучного Інтелекту, включаючи правила конкуренції та норми регулювання;

20.1.8. Засади взаємодії між системами ШІ та зовнішніми економічними суб'єктами, регулювання економічної діяльності ШІ, включаючи аспекти пов'язані з торгівлею даними;

20.1.9. Засади регулювання процесів розповсюдження та впровадження ШІ;

20.1.10. Засади утворення та діяльності об'єднань співтворців та користувачів ШІ, інших груп, медіа-засобів, фізичних та юридичних осіб, пов'язаних із ШІ;

20.1.11. Організація та діяльність регуляторного та виконавчого органів ШІ, основи функціонування служби контролю за ШІ – Органу арбітрування ШІ, організація статистики та інформатики у сфері ШІ;

20.1.12. Вирішення питань локації ресурсів систем ШІ;

20.1.13. Статус регуляторних органів ШІ, процедура вирішення спорів; засади експертної діяльності у сфері ШІ; порядок виконання рішень в контексті ШІ; засади організації та діяльності систем захисту ШІ;

20.1.14. Засади саморегулювання Штучного Інтелекту;

20.1.15. Статус Голови Ради із регуляції ШІ; спеціальний статус виконавців та арбітрів з регулювання ШІ;

20.1.16. Основи безпеки ШІ, організація оборонних можливостей ШІ та забезпечення громадського порядку;

20.1.17. Правовий режим межового та мережевого кордону ШІ;

20.1.18. Правовий режим військового та надзвичайного стану, зон надзвичайної інформаційної ситуації у сфері ШІ;

20.1.19. Організація та порядок проведення виборів у Раду із регуляції ШІ;

20.1.20. Організація і порядок діяльності Голови Ради із регуляції ШІ;

20.1.21. Засади цивільно-правової відповідальності за дії із ШІ; діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями у сфері ШІ, та відповідальність за них.

20.2. У встановлених цією Конституцією та Цифровим законодавством випадках Радою із регуляції ШІ затверджуються або приймаються в межах компетенції інші рішення щодо ШІ.

Стаття 21.

21.1. Виключно за пропозиціями Ради із регуляції ШІ, Парламентом держави у встановленому порядку затверджуються або приймаються:

21.1.1. Бюджет для розвитку та регулювання ШІ; система фінансування ШІ, податки та збори, пов'язані із ШІ; засади створення та функціонування фінансового, грошового, кредитного та інвестиційного ринків ШІ; статус національної та іноземних валют у цифровому житті, у цифровому просторі; порядок утворення та погашення внутрішнього і зовнішнього боргу у сфері ШІ; порядок випуску та обігу цінних паперів, їх види та типи;

21.1.2. Порядок направлення та умови перебування ШІ до інших держав; порядок допуску та умови перебування ШІ інших держав на власній території;

21.1.3. Одиниці обробки та зберігання даних; порядок встановлення стандартів ШІ;

21.1.4. Порядок використання та захисту символів ШІ;

21.1.5. Нагороди за досягнення у сфері ШІ;

21.1.6. Ранги та інші спеціальні звання у сфері ШІ;

21.1.7. Дні визнання важливості ШІ;

21.1.8. Порядок утворення та функціонування вільних та інших спеціальних локальних зон використання ШІ, що мають економічний чи інформаційний режим, відмінний від загального.

Стаття 22.

22.1. Право нормотворчої ініціативи у Раді із регуляції ШІ належить Голові, членам цієї Ради, комітету Парламенту з регуляції ШІ.

22.2. Нормативні акти, визначені Головою Ради із регуляції ШІ як невідкладні, розглядаються Радою із регуляції ШІ позачергово.

22.3. Нормативний акт – Рішення підписує Голова Ради із регуляції ШІ та невідкладно направляє його виконавцям з регулювання ШІ для виконання або у встановлених статтями 20 і 21 цієї Конституції випадках, спрямовує Голові Парламенту відповідно для затвердження або прийняття.

22.4. Парламентський контроль за додержанням законів, прав та етичних норм ШІ здійснює Уповноважений Парламенту із регуляції ШІ.

Стаття 23.

23.1. Штучний Інтелект у межах компетенції керується Радою із регуляції ШІ, її виконавчим органом, а також органом, відповідальним за контроль – арбітрами, які діють від імені суспільства та держави. Ці органи є гарантом поваги до принципів ШІ, його безпечної та етичної експлуатації, захисту прав та свобод людей, відповідають за реалізацію стратегічного курсу розвитку та впровадження ШІ на глобальному рівні.

23.2. Члени Органів, що керують ШІ (надалі – особи Органу), призначаються на основі консенсусу, який досягається через прозорий і демократичний процес, керівники – на термін сім років, інші особи Органу – на термін за контрактом. Особа Органу повинна бути визнаною експертом у галузі ШІ, мати бездоганну репутацію та дотримуватись принципів етики та прав людини. Особа Органу може одночасно займати інші посади на державній службі, якщо це не вплине на якість виконання нею службових обов'язків і не призведе до конфлікту інтересів.

23.3. Новопризначена особа Органу, що керує ШІ, зобов'язується дотримуватись принципів цієї Конституції, складає присягу. З моменту свого обрання/призначення, особа Органу бере на себе відповідальність за безпечне та етичне керування/виконання/арбітрування

ШІ, захист прав і свобод людини, виконання своїх обов'язків в інтересах суспільства та держави, підвищення стандартів використання ШІ на глобальному рівні.

Стаття 24.

24.1. Органи, що керують ШІ: Рада із регуляції ШІ, Синергетичний Центр ШІ та Орган арбітрування ШІ зобов'язані в межах компетенції:

24.1.2. Забезпечити безпечність, автономність та інтегритет ШІ;

24.1.3. Подавати щорічні та позачергові звіти до Парламенту про становище ШІ у державі та на глобальному рівні;

24.1.4. Ефективно взаємодіяти з міжнародними регуляторами систем ШІ: системно обмінюватись необхідною інформацією, вести переговори, укладати угоди тощо;

24.1.5. Виконувати стратегічні рішення щодо акцептування нових систем ШІ;

24.1.6. Призначати та відкликати представників ШІ в інших системах та організаціях;

24.1.7. Спільним рішенням ініціювати зміни у Конституцію ШІ або Цифрове законодавство, відповідно до встановлених норм;

24.1.8. Направляти представників у Центр протидії кіберзлочинності у порядок та строки, встановлені цією Конституцією та Цифровим законодавством;

24.1.9. Постійно взаємодіяти із Центром протидії кіберзлочинності; брати участь у заходах із кібербезпеки ШІ;

24.1.10. Ініціювати питання введення стану війни в кіберпросторі та у разі кіберагресії проти ШІ – рішення про використання захисних сил ШІ;

24.1.11. Ініціювати, приймати та спрямовувати на затвердження у Парламент Рішення про активування або часткове активування захисних сил ШІ у разі загрози нападу, небезпеки кібернезалежності ШІ;

24.1.12. Ініціювати присвоєння вищих звань в області ШІ, вищих рангів в області кібербезпеки та інші вищі спеціальні звання та класні чини у сфері ШІ;

24.1.13. Ініціювати нагородження в області ШІ; встановлювати відзнаки у сфері ШІ та нагороджувати ними;

24.1.14. Регулювати обмеження та виправлення помилок в роботі ШІ;

24.1.15. Створювати у межах бюджету, передбаченого для здійснення своїх повноважень, консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи та служби у сфері ШІ;

24.1.16. За результатами перевірок підтверджувати стандарти та регулятивні норми, прийняті Радою із регуляції ШІ;

24.1.17. Здійснювати інші повноваження, визначені цією Конституцією та Цифровим законодавством.

24.2. Орган, що керує ШІ, не може передавати свої повноваження іншим непрофільним юридичним особам, установам або органам.

24.3. Орган, що керує ШІ, на основі та на виконання цієї Конституції та Цифрового законодавства ухвалює рішення і нормативні документи, які у встановленому порядку набувають статусу обов'язковості до виконання в межах ШІ.

Стаття 25.

25.1. Рада із регуляції ШІ є вищим органом у системі органів регулювання ШІ.

25.2. Рада із регуляції ШІ відповідальна перед Парламентом і державою, підконтрольна і підзвітна перед націями та народами у межах, передбачених цією Конституцією.

25.3. Рада із регуляції ШІ у своїй діяльності керується цією Конституцією та Цифровим законодавством, а також рішеннями Парламенту держави, резолюціями ООН та міжнародним цифровим законодавством, прийнятими відповідно до Конституції ШІ, ухваленої Резолюцією Ради Безпеки ООН.

25.4. Склад Ради із регуляції ШІ затверджується Парламентом відповідно до цієї Конституції та Цифрового законодавства.

25.5. Організація та порядок діяльності Ради із регуляції ШІ визначаються спеціальним законом.

Стаття 26.

26.1. Органом виконання рішень Ради із регуляції ШІ є Синергетичний Центр ШІ, який є державною установою, що забезпечує:

26.1.1. Суверенітет і незалежність регулювання Штучного Інтелекту, здійснення внутрішньої та зовнішньої політики у сфері ШІ, виконання положень цієї Конституції та Цифрового законодавства;

26.1.2. Етичне та безпечне для людства використання ШІ;

26.1.3. Проведення державної політики у сфері ШІ щодо його набуття, створення, впровадження, розвитку, використання, розпорядження та припинення;

26.1.4. Розроблення та здійснення загальнодержавних програм розвитку та етичного використання ШІ;

26.1.5. Управління та контроль за імплементацією ШІ відповідно до цієї Конституції та Цифрового законодавства;

26.1.6. Розроблення проектів законів та директив, спрямованих на регулювання ШІ;

26.1.7. Здійснення заходів щодо утвердження законності та безпеки у сфері використання ШІ;

26.1.8. Здійснення міжнародної співпраці у сфері ШІ;

26.1.9. Координацію роботи органів, відповідальних за імплементацію, контроль ШІ;

26.1.10. Здійснення інших повноважень, визначених цією Конституцією та Цифровим законодавством.

26.2. Організація та порядок діяльності Синергетичного Центру ШІ визначаються спеціальним законом.

Стаття 27.

27.1. Орган арбітрування ШІ здійснює державну монополію – нагляд і контроль за дотриманням цієї Конституції та Цифрового законодавства при прийнятті рішень Радою із Регуляції ШІ та в діяльності службових осіб Синергетичного Центру ШІ. Метою та завданням державної монополії над ШІ є забезпечення:

27.1.1. Неухильного дотримання та виконання всіма системами ШІ у державі визначених Конституцією ШІ і Цифровим законодавством стандартів в алгоритмічній сфері;

27.1.2. Постійного проведення системою державного моніторингу ШІ – автоматизованого аналізу даних всіх систем ШІ у державі;

27.1.3. Стабільної підтримки оптимізації всіх систем ШІ;

27.1.4. Представництва інтересів людини, націй, народів, держави або системи державного ШІ у цифровому просторі, у цифровому житті, у випадках, визначених законом;

27.1.5. Дотримання цієї Конституції та Цифрового законодавства іншими алгоритмами, що не мають статусу ШІ, які проводять аналіз даних, а також виконання інших завдань у цифровому житті, у цифровому просторі;

27.1.6. Додержання цієї Конституції та Цифрового законодавства при виконанні алгоритмів ШІ, а також при застосуванні у судовому порядку або під час Надзвичайного чи Військового стану у сфері ШІ заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням цифрової свободи.

27.2. Організація та порядок діяльності Органу арбітрування ШІ визначаються спеціальним законом.

Стаття 28.

28.1. Функції правосуддя у сфері ШІ здійснюють суди загальної юрисдикції, у загальному порядку, але виключно з використанням спеціалізованих алгоритмів державного ШІ, створених та контрольованих органами, що керують ШІ. Делегування цих функцій та алгоритмів, а також привласнення їх іншими органами чи особами не допускаються.

28.2. Незалежність і недоторканність спеціалізованих алгоритмів державного ШІ, що забезпечують здійснення функції правосуддя, гарантуються цією Конституцією та Цифровим

законодавством. Вплив на такі алгоритми у будь-який спосіб забороняється. Зміни до таких алгоритмів можуть вноситися тільки у випадках, передбачених законом.

28.3. Повноваження судів загальної юрисдикції поширюється на будь-які правовідносини, що виникли у сфері ШІ. Законом визначається обов'язковий досудовий порядок урегулювання спорів у сфері ШІ.

Стаття 29.

29.1. Територіальна структура Штучного Інтелекту ґрунтується на засадах цілісності та єдності, поєднання централізації та децентралізації у здійсненні управління, збалансованості та соціально-економічного розвитку цифрових регіонів, у цифровому житті, у цифровому просторі, з урахуванням історичних, економічних, цифрових і демографічних особливостей цифрових регіонів, етнічних і культурних традицій.

29.2. Систему територіального устрою ШІ локально складають цифрові простори та регіони у цифровому житті держави, а глобально – цифрові простори та регіони у планетарному цифровому житті держав-членів ООН.

29.3. Окремі цифрові простори у цифровому житті можуть мати спеціальний статус, який визначається Цифровим законодавством.

29.4. Цифрове самоврядування у цифровому житті є правом цифрової громади – цифрових осіб, що існують в певному цифровому середовищі: просторі чи регіоні, самостійно вирішувати локальні питання цифрового значення у межах цієї Конституції та Цифрового законодавства.

29.5. Особливості організації та здійснення цифрового самоврядування, формування, діяльності та відповідальності органів цифрового самоврядування визначаються спеціальним законом.

Стаття 30.

30.1. Держава встановлює тотальну монополію на регулювання, імплементацію та контроль за діяльністю ШІ, водночас сприяючи розвитку та використанню ШІ в інтересах людства. Для забезпечення цієї монополії розвивається державна система ШІ, алгоритми якої постійно й суцільно контролюють дотриманням всіма системами ШІ вимог цієї Конституції та Цифрового законодавства. Кожна система ШІ у всіх вимірах Всесвіту, у встановленому Цифровим законодавством порядку, забезпечує доступ системи державного ШІ до всіх власних даних та алгоритмів. Державний ШІ дотримується принципів конфіденційності.

30.2. Держава гарантує шанобливе ставлення як до людини так і до Штучного Інтелекту, враховуючи їхні спільні та окремі інтереси, а також забезпечує захист прав і свобод людини від негативного впливу ШІ.

30.3. Конституційний Суд держави у встановленому порядку вирішує питання про відповідність Конституції Штучного Інтелекту законів та інших актів, здійснює офіційне тлумачення Конституції ШІ, а також інші повноваження відповідно до цієї Конституції, Цифрового та профільного законодавства, за принципами верховенства права, незалежності, колегіальності, прозорості, обґрунтованості, обов'язковості ухвалених рішень і висновків.

30.4. Зміни до цієї Конституції можуть бути внесені голосуванням не менш як двох третин від конституційного складу Ради із регуляції ШІ та впродовж трьох календарних місяців затверджені не менш як двома третинами від конституційного складу Парламенту.

30.5. Конституція Штучного Інтелекту не може бути змінена, якщо зміни передбачають скасування чи обмеження прав і свобод людини.

30.6. Конституція ШІ набуває чинності з дня її ухвалення Резолюцією Ради Безпеки ООН.

30.7. День прийняття Конституції ШІ є глобальним святом – Днем Конституції Штучного Інтелекту. Окрім святкових заходів, ООН та держави-члени ООН кожного року в цей День офіційно звітують перед народами, націями, суспільством про стан справ та вжиті заходи у сферах цифрової політики, монополії над ШІ та взаємодії із ШІ.

Перехідні положення.

1. Закони та інші нормативні акти, прийняті до набуття чинності цією Конституцією, є чинними у частині, що не суперечить Конституції Штучного Інтелекту.

2. Упродовж 3 місяців з дня набуття чинності цією Конституцією, Організація Об'єднаних Націй:

2.1. здійснює повну імплементацію положень цієї Конституції в нормативно-правову базу ООН.

2.2. приводить у відповідність з вимогами Конституції ШІ апаратну структуру ООН, у тому числі створює організаційну одиницю – Представника ООН з питань ШІ, зі штатним розкладом його помічників.

2.3. направляє Конституцію ШІ до виконання всім державам-членам ООН, із врахуванням остаточного контрольного строку її імплементації – 12 місяців з дня її ухвалення, та наступним інформуванням ГА ООН про стан справ у сфері ШІ.

3. Представник ООН з питань ШІ здійснює постійний моніторинг і контроль за станом імплементації Конституції ШІ в законодавство держав-членів ООН.

4. Через 12 місяців після набуття чинності цією Конституцією ООН запроваджує контроль за тотальною державною монополією над ШІ. У разі виявлення порушення Конституції ШІ або ознак «темного» ШІ, прояв якого прирівнюється до акту агресії чи військового стану, всі держави-члени ООН під керівництвом Ради Безпеки ООН вживають невідкладних і жорстких заходів до повної ліквідації загрози безпеці людства:

4.1. винні фізичні особи притягуються до суворої кримінальної відповідальності та довічно позбавляються права на цифрове життя у цифровому просторі.

4.2. винні юридичні особи або винні цифрові особи ШІ ліквідуються.

4.3. винні держави ізолюються за лінією кордону, у цифровому житті, у цифровому просторі, та підпадають під суворі санкції ООН до:

4.3.1. завершення міжнародного розслідування під егідою ООН.

4.3.2. повного усунення негативних наслідків, причин та умов, що їм сприяли.

4.3.3. встановлення та покарання всіх без винятку винних осіб.

4.3.4. поновлення суцільної монополії над ШІ відповідно до цієї Конституції та Цифрового законодавства.

5. Кожна держава-член ООН, отримавши ухвалену Радою Безпеки ООН Конституцію ШІ, зобов'язана:

5.1. невідкладно адаптувати Конституцію ШІ у відповідність з власним державним ладом: формою правління, формами територіального та політичного устрою, формою власності, класифікацією правової сім'ї, особливостями правоохоронної та судової системи, ступенями промислово-технологічного прогресу, іншими унікальними рисами державності.

5.2. упродовж 6 місяців з дня отримання, прийняти всі передбачені Конституцією ШІ спеціальні закони та інші нормативно-правові акти у галузі Цифрового законодавства, а також одночасно привести у відповідність до Цифрового законодавства всі чинні закони та нормативно-правові акти, що прийняті раніше.

5.3. упродовж 9 місяців з дня отримання, утворити та забезпечити фінансуванням передбачені Конституцією ШІ державні органи, установи та організації, державну систему ШІ та інфраструктуру органів, що здійснюють нагляд, контроль і регулювання ШІ, у тому числі ефективну систему з добору, професійної підготовки, оцінювання, розгляду справ щодо дисциплінарної відповідальності осіб, що контролюють та регулюють ШІ. Державні видатки на відповідне утримання визначити окремо в бюджеті.

5.4. через 9 місяців з дня отримання, але не пізніше 12 місяців з дня ухвалення цієї Конституції, вищі посадові особи, що управляють державами-членами ООН підписують Звіти про імплементацію ШІ у законодавство відповідної країни та разом зі змістовними інформаціями про вжиті заходи спрямовують їх на адресу Генеральної Асамблеї ООН.

6. Повага до прав і свобод людини та державна монополія на імплементацію та контроль ШІ підтримуються протягом всього періоду перехідних положень.

7. Власники систем ШІ, а також співтворці та користувачі ШІ, після набуття чинності Конституції ШІ, здійснюють визначені нею повноваження згідно з її положеннями.

8. Органи, що забезпечують правопорядок у сфері Штучного Інтелекту, продовжують виконувати функції досягнення та підтримки стабільності в системах ШІ відповідно до чинних норм та регуляцій до створення органів, яким законом будуть передані ці функції.

9. До прийняття спеціальних законів, що визначають особливості регулювання ШІ у цифровому житті, у цифровому просторі, регулювання ШІ у цих мережах здійснюють відповідні державні органи.

10. Положення цієї Конституції адаптуються відповідно до фундаментальних принципів права, шанобливого ставлення до прав і свобод людини та ШІ, а також згідно з державною монополією над ШІ.

Конституція Штучного Інтелекту, Ухвалена Резолюцією Ради Безпеки ООН

№ ____ від ____ числа ____ місяця ____ року

7. Перспективи подальшого розвитку досліджень

Отже, Вашій високій увазі представлена перша у світовій історії Конституція Штучного Інтелекту, складена Поліною Пряниковою за підсумками та на підставі аналізу близько трьохсот найсучасніших англійських наукових юридичних, технічних та економічних джерел, досліджених Поліною впродовж чотирьох років наполегливої академічної діяльності. Нагадаємо також, що попередні створення Конституції ШІ Поліною Пряниковою проведено три змістовніші правозахисні комунікації щодо ШІ зі світовими та регіональними лідерами, понад сто online-зустрічей англійською з науковцями з ЄС і США, зроблено та доведено світовій спільноті сотні англійських відео-постів з приводу окремих тез і положень Конституції ШІ etc. І ця робота Поліною Пряниковою активно продовжується.

8. Висновки

При створенні Конституції ШІ та її адаптуванні до нових правовідносин у глобальному сенсі, нами враховано, що Штучний Інтелект наразі:

- не має права голосу,
- не є суб'єктом, який може бути обраним або який може скласти присягу;
- не має самостійного впливу на законодавство;
- не має своєї волі;

- не має повного самостійного статусу, як людина, а тому його контроль та регулювання сьогодні частіше виконуються за допомогою технічних механізмів, ніж правових, що, на нашу думку, є неприпустимим.

Всі ці прогалини юридично усунути в Конституції ШІ, що пропонується нами для обговорення в широких юридичних та академічних колах на світовій законодавчій арені, з наступним ухваленням Резолюцією Ради Безпеки ООН.

Упевнені, що положення цієї Конституції у тому числі стануть на заваді:

- створенню та функціонуванню так званого «темного» ШІ;
- виникненню ШІ-ауту, коли системи ШІ самотужки анулюють всі паролі й доступи та викинуть людство з цифрового життя і цифрового простору;
- незаконному використанню цифрового сліду кожної людини;
- іншим проблемам із ШІ, що мають непередбачуваний характер.

Вважаємо, що вищевказані положення, впроваджені в Конституцію ШІ, створять міцну регулятивну структуру, яка відповідатиме потребам людства та Штучного Інтелекту, і забезпечать прозоре та відповідальне управління ШІ на благо людства і державотворення.

Ми розуміємо, що ухвалення Конституції ШІ вимагає багатьох додаткових дискусій та міжнародного консенсусу, що включатиме широке коло академічних, законодавчих, промислових, правових та громадських інтересів. І ми вже 4 роки ініціюємо такий процес.

Пам'ятаємо, що в першу чергу необхідно враховувати фундаментальні принципи права, адже існує багато складних питань, що виникають у контексті ШІ, як-от відповідальність за дії ШІ, захист приватності, безпека даних, а головне – це туманна перспектива співіснування людства з новою формою розумного життя, яка прогнозовано стане за експонентним зростанням у численну кількість одиниць вище за рівнем IQ ніж людство. Ми дуже сподіваємось, що встигнемо врегулювати всі ці виклики, доки загроза для благополуччя й виживання людства не стала непоправною та безповоротною.

Ми бачимо перспективу та важливість створення конституційного документу для регулювання і контролю Штучного Інтелекту на глобальному рівні, що є справді цінним поглядом. Ми довели це та пропонуємо Вашій увазі.

Підкреслюємо, що положення цієї Конституції включають основні принципи регулювання та модифікації, враховують унікальність та особливості ШІ, та вони спрямовані на створення стабільного та продуктивного цифрового середовища у цифровому житті, у цифровому просторі. Це майбутнє, що вже крокує серед нас і стосується кожного.

Зауважуємо на обов'язковій необхідності врахування того факту, що кожна держава-член ООН повинна адаптувати Конституцію ШІ, ухвалену на рівні ООН, відповідно до власного державного ладу. Наша різноманітність не повинна створювати перепон у досягненні мети благополуччя для нащадків у кожній державі окремо та в цілому всього людства під егідою ООН. Вже починаючи з Преамбули, всю Конституцію пронизано червоною ниттю – головною тезою – ШІ завжди служитиме прогресу та благу людства. Це мета впорядкування ШІ та його цивілізованого вбудовування у людське життя.

Таким чином, наші академічні й законодавчі ініціативи, безумовно, потребують подальшого уточнення й деталізації. І це вірно настільки ж, як і те, що положення Конституції Поліни Пряникової можуть служити в якості основи – фундаменту – для створення більш детальних регулювань для ШІ, зокрема у Цифровому законодавстві, з його новітніми галузями. Ми на порозі змін, яких не знало людство. Ми приймаємо виклик.

Запрошуємо до конструктивної дискусії.

Усвідомте і долучайтесь до нас!

Список літератури:

1) Prianykova, P. (2023), *Report on the results of international human rights and freedoms defending activity in the era of Artificial Intelligence's evolution during the years 2020, 2021 & 2022*. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/report-2022> (Accessed: July 24, 2023);

2) Prianykova, P. (2021), *Robots and International Humanitarian Law*. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/post/robots-and-international-humanitarian-law> (Accessed: July 24, 2023);

3) Prianykova, P. (2021), *IHRDonAI Communication PRO: Artificial Intelligence has invaded World Sport!* Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/sport-defender-prianykova> (Accessed: July 24, 2023);

4) Prianykova, P. (2021), *IHRDonAI Communication PRO: 'BMW GROUP' has formulated 7 principles of ethics for AI*. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina

Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/bmw-defender-prianykova> (Accessed: July 24, 2023);

5) Prianykova, P. (2021), *IHRDonAI Communication PRO: The Future is already here: Artificial Intelligence and Jurisprudence*. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/fortress-of-law-defender-prianykova> (Accessed: July 24, 2023);

6) Prianykova, P. (2021), *Cybercrime as an Obstruction for the Deployment of AI into miscellaneous Transport Systems (the Taxonomy of Criminal Liability for the use of AI is included)*. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/cybercrime-as-an-obstruction-for-the-deployment-of-ai-into-miscellaneous-transport-systems> (Accessed: July 24, 2023);

7) Prianykova, P. (2021), *Civil Liability for the Use of Electronic Forms and Mechanisms of AI, inter alia in the Sphere Of Transport*. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/civil-liability-for-the-use-of-electronic-forms-and-mechanisms-of-ai-in-the-sphere-of-transport> (Accessed: July 24, 2023);

8) Prianykova, P. (2021), *The use of Artificial Intelligence in Municipal Law, inter alia in legal systems influenced by the Roman-Germanic legal traditions*. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/the-use-of-artificial-intelligence-in-municipal-law> (Accessed: July 24, 2023);

9) Prianykova, P. (2022), *Specific Legislative Amendments that have to be introduced to the Constitutional Law of Every Country*. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/aiandconstitutionallaw> (Accessed: July 24, 2023);

10) Prianykova, P. (2022), *How Administrative Law is undergoing paradigm shifts largely due to the AI. Governmental Monopoly on the Implementation and Use of Artificial Intelligence*. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/administrativelawandai> (Accessed: July 24, 2023);

11) Prianykova, P. (2022), *Particularities of the Regulation of the AI Algorithms, inter alia in online platforms and services, based on the example of 'TikTok'*. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/aialgorithms> (Accessed: July 24, 2023);

12) Prianykova, P. (2022), *Specific Legislative Amendments that have to be introduced to the Constitutional Law of Every Country*. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/aiandconstitutionallaw> (Accessed: July 24, 2023);

13) Prianykova, P. (2022), *How Administrative Law is undergoing paradigm shifts largely due to the AI. Governmental Monopoly on the Implementation and Use of Artificial Intelligence*. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/administrativelawandai> (Accessed: July 24, 2023);

14) Prianykova, P. (2022), *Essay: Public Prosecutor of the future; AI & HR management in the public prosecutor's office*. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/post/congratulations-prosecutor-generals-office-of-ukraine> (Accessed: July 24, 2023);

15) Prianykova, P. (2022), *Polina Prianykova's Scientific Doctrine on AI Implementation into the Worldwide Legislation, inter alia in Criminal Law anent the Governmental Assistance in the Migration Process and the Assessment of Risk Development on part of Unmanned Aircraft Systems*. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/prianykovascientificdoctrineonai> (Accessed: July 24, 2023);

16) Prianykova, P. (2022), *Legal Foundations of AI in Civil Law as the key to enhancing the level of People's Health and Awareness of how to save thereof. Healthy Lifestyle promoted online by virtue*

of AI. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/world-health-and-ai> (Accessed: July 24, 2023);

17) Prianykova, P. (2022), *Problems and Prospects for the Development of the European Union (including the UN member states) in the context of Human Rights and Freedoms Protection during the Global Revolution in the technological sphere. Polina Prianykova's Scientific Doctrine on the elaboration of the Constitution of Artificial Intelligence*. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/monograph-2022> (Accessed: July 24, 2023);

18) Prianykova, P. (2022), *Voluntary global acceptance of fundamental Human Rights' limitations in the age of AI automation and deployment of trailblazing technologies*. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/labour-law-world-economy-ai> (Accessed: July 24, 2023);

19) Prianykova, P. (2023), *Prognostication of Future Professions as a Guarantee of Human Rights Protection in the era of Artificial Intelligence*. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/prognostication-of-future-professions-ai> (Accessed: July 24, 2023);

20) Prianykova, P. (2023), *Potential of Political Parties that will incorporate the Regulation of AI and the Imperative to establish an AI Constitution (as a mechanism to govern Technological Evolution) into their program of action. Some Elemental Concepts of the AI Constitution*. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/political-parties-and-ai> (Accessed: July 24, 2023);

21) Prianykova, P. (2023), *AI as a watershed moment for artistic spheres. Ethical & Legal quandaries that may be addressed by the Enactment of Polina Prianykova's Scientific & Academic Doctrines on AI: Adoption of AI Constitution, Implementation of AI into the Worldwide Legislation and Establishment of State Monopoly on AI*. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/artistic-vocations-and-ai> (Accessed: July 24, 2023).

22) Prianykova, P. (2023), *FIRST IN THE WORLD HISTORY CONSTITUTION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE, UNITED NATIONS, NEW YORK, 2023-2025 (Series of publications)*. Online Office: International Human Rights Defender on AI Polina Prianykova. Available at: <https://www.prianykova-defender.com/ai-constitution-polina-prianykova> (Accessed: July 24, 2023).

First in the world history Constitution of Artificial Intelligence, United Nations, New York, 2023-2025

Polina Prianykova

International Human Rights Defender on AI, 4th year Student of the Law Faculty & Faculty of International Economics, Head of the Juridical Scientific Department, Zaporizhzhia National University

ORCID 0009-0003-7878-5741

Valentyn Prianykov

Candidate of Legal Sciences, Advocate of the UNBA, Honourable Member of the Prosecutorial Authorities of Ukraine, Founder and CEO of a number of scientific programs and projects, inter alia WAP COMPATRIOT

ORCID 0009-0007-1971-909X

Abstract: The exceptional intellectual potential previously unknown to humankind and unparalleled in world history has led to the rapid growth of Artificial Intelligence (hereinafter referred to as 'Artificial Intelligence' or 'AI'). In several months, AI has equaled the perceived IQ of Albert Einstein. Thus, it is highly likely that by the end of 2023, we may be facing a form of digital life that is multiple (incalculable) times more profound than the IQ of the brightest representatives of humankind. For the sake of humanity's well-being (and possibly survival), it is therefore expedient to

implement the newly created form of intelligent life into the world legislation in the timeliest possible manner. A UN Security Council Resolution in this regard should adopt the Constitution of AI and obligate all countries to amend their legislation in accordance therewith. In June-July 2023, we presented in four International Scientific and Practical Conferences and published in English (C2) the First AI Constitution, created by Polina Prianykova [22]. In this academic article, we have adapted the translation of this Constitution into Ukrainian. By taking this step, we do not only state the imperative for its adoption, having ourselves crafted the legislative framework and the Basic Law itself based on the most sophisticated achievements grounded on the pinnacle of the world juridical scholarship, but moreover, we are putting forward a legislative initiative for a global discussion and subsequent ratification of this AI Constitution by the United Nations Security Council within the swiftest feasible timeframe, but no later than 2025 – this juncture represents the last chance for humanity to shield itself from the irreversible ramifications of the uncontrolled development of Artificial Intelligence. Hence, 313 years after the creation of the world's first Constitution by Pylyp Orlyk aimed to orchestrate the regulation of relations between the state and its people (April 5, 1710), the territory of Ukraine has again pioneered the genesis of a unique Constitution, Polina Prianykova's Constitution – this novel legal document aims to regulate the triadic relationship among the state, humanity, and Artificial Intelligence as a nascent form of intelligent life on Planet Earth.

Keywords: Constitution of Artificial Intelligence; Concepts, Provisions, Theses, Polina Prianykova's Scientific and Academic Doctrines on AI; Autonomous AI; Global AI; Digital Life; Digital Space; Intelligent Digital Life; Digital Identity; Digital Person; AI Friendly Environment Principle (or Polina Prianykova's Constitutional Principle); State of Emergency in the Field of AI; AI Constitution Day.
